

OBWIESZCZENIE Nr 3/22/IX
PREZESA NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 5 sierpnia 2022 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Nr 4 Nadzwyczajnego XIII
Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 14 maja 2016 r. w sprawie regulaminu
wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich**

Na podstawie § 65 ust. 1 Szczegółowych zasad techniki legislacyjnej dotyczących uchwał organów izb lekarskich, stanowiących załącznik do uchwały 15/06/V Naczelnej Rady Lekarskiej w sprawie zasad podejmowania uchwał przez organy samorządu lekarzy, zmienionej uchwałą Nr 17/08/V z dnia 19 września 2008 r., ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst uchwały Nr 4 Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 14 maja 2016 r. sprawie regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą Nr 10 XV Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 13 maja 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich.

PREZES

NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ

Łukasz Jankowski

UCHWAŁA Nr 4
NADZWYCZAJNEGO XIII KRAJOWEGO ZJAZDU LEKARZY
z dnia 14 maja 2016 r.

w sprawie regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich

Na podstawie art. 38 pkt 5 lit. g ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 522) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Traci moc uchwała Nr 11 X Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 29 stycznia 2010 r. w sprawie regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2016 r.

**Regulamin
wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich**

Dział I

Przepisy ogólne

§ 1.

Regulamin określa wewnętrzną organizację i porządek funkcjonowania okręgowych sądów lekarskich i Naczelnego Sądu Lekarskiego, powołanych na podstawie ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2016 r. Nr 522).

§ 2.

Użyte w regulaminie określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2016 r. Nr 522);
- 2) k.p.k. – ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.);
- 3) sąd - okręgowy sąd lekarski lub Naczelny Sąd Lekarski;
- 4) rzecznik – okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej albo ich zastępców;
- 5) przewodniczący sądu – odpowiednio przewodniczącego okręgowego sądu lekarskiego lub Przewodniczącego Naczelnego Sądu Lekarskiego;
- 6) skład orzekający – wyznaczony skład członków sądu rozpoznający sprawę;
- 7) przewodniczący składu orzekającego - członka składu orzekającego wyznaczonego przez przewodniczącego sądu, kierującego rozprawą lub posiedzeniem i czuwającego nad jej prawidłowym i sprawnym przebiegiem;
- 8) obwiniony lekarz – lekarza lub lekarza dentyście, wobec którego w toku postępowania wyjaśniającego rzecznik wydał postanowienie o przedstawieniu, zarzutów lub przeciwko któremu skierował do sądu wnioski o ukaranie;
- 9) pokrzywdzony - osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przewinienie zawodowe.

Dział II

Organizacja sądu

§ 3.

1. Pierwsze posiedzenie nowo wybranych członków sądu zwołuje odpowiednio prezes okręgowej rady lekarskiej albo Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej, w porozumieniu z ustępującym przewodniczącym sądu, w ciągu 30 dni od dnia wyboru członków sądu. W pierwszym posiedzeniu uczestniczy ustępujący przewodniczący sądu.
2. Na pierwszym posiedzeniu członkowie sądu dokonują wyboru przewodniczącego sądu oraz jego zastępców.

§ 4.

1. Przewodniczący sądu kieruje pracą sądu oraz reprezentuje sąd na zewnątrz.
2. Przewodniczący sądu podejmuje czynności mające na celu sprawne funkcjonowanie sądu, a w szczególności:
 - 1) zaznajamia się z każdą sprawą wpływającą do sądu i wyznacza terminy posiedzeń;
 - 2) ustala składy orzekające oraz wyznacza przewodniczących tych składów;
 - 3) dba o merytoryczne przygotowanie członków sądu do pracy w składach orzekających;
 - 4) zwołuje narady w celach szkoleniowych i dla omówienia spraw organizacyjnych;
 - 5) stwierdza prawomocność orzeczeń i wydaje stosowne zarządzenia dla ich wykonania;
 - 6) odpowiada na pisma wpływające do sądu oraz sygnuje pisma wychodzące;
 - 7) nadzoruje organizację i pracę kancelarii sądu;
 - 8) czuwa nad prawidłową i terminową pracą kancelarii sądu;
 - 9) ustala zarządzeniem osobę lub podmiot pokrzywdzony w sprawie.
3. Przewodniczący sądu jest w zakresie funkcjonowania sądu zwierzchnikiem członków sądu i przełożonym dla pracowników kancelarii sądu.
4. Przewodniczący sądu jest uprawniony do ustalania zakresu zadań i obowiązków pracowników kancelarii sądu oraz wnioskowania w sprawach nagród i kar określonych w Kodeksie pracy.
5. W czasie nieobecności przewodniczącego sądu jego czynności wykonuje wskazany przez niego zastępca przewodniczącego sądu.
6. Przewodniczący sądu przedstawia co roku odpowiednio okręgowej radzie lekarskiej lub Naczelnej Radzie Lekarskiej informację o działalności sądu oraz przedstawia sprawozdanie kadencyjne odpowiednio na okręgowym zjeździe lekarzy lub Krajowym Zjeździe Lekarzy.

§ 5.

1. Członkowie sądu oraz pracownicy kancelarii sądu są obowiązani do wykonywania czynności bez zbędnej zwłoki, z zachowaniem obowiązujących terminów, sprawnie i dokładnie, w sposób zapewniający prawidłową realizację zadań sądu.

2. Podczas wykonywania zadań obowiązują zasady poufności i zachowania tajemnicy służbowej określone odrębnymi przepisami.

§ 6.

1. Lokal, w którym odbywają się rozprawy, powinien spełniać wymogi niezbędne dla zachowania powagi sądu. Powinny w nim być wydzielone miejsca dla składu orzekającego, rzecznika, obwinionego lekarza i jego obrońców, pokrzywdzonego i jego pełnomocników, a także miejsca dla świadków i innych uczestników postępowania.
2. Członkowie składu orzekającego zobowiązani są dbać o zachowanie powagi sądu.

Dział III

Czynności sądów

§ 7.

1. Sprawy są rozpoznawane według kolejności wpływu.
2. Sprawy, w których zastosowane zostało tymczasowe zawieszenie prawa wykonywania zawodu albo ograniczenie zakresu czynności zawodowych oraz sprawy zagrożone upływem terminu przedawnienia karalności przewinienia zawodowego, powinny być rozpoznawane poza kolejnością wpływu.

§ 8.

1. Okręgowy sąd lekarski orzeka w składzie trzyosobowym.
2. Naczelny Sąd Lekarski orzeka w składzie pięcioosobowym na rozprawie i na posiedzeniu. Naczelny Sąd Lekarski rozpoznaje w składzie trzyosobowym zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego lub na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wydane przez Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, wnioski o wskazanie innego sądu właściwego oraz wnioski rzecznika złożone w trybie art. 76 ust. 3 ustawy.
3. W składzie orzekającym może uczestniczyć dodatkowo, bez prawa głosu, jeden z członków sądu lekarskiego, wyznaczony w charakterze dodatkowego członka składu orzekającego.
4. W przypadku ponownego rozpoznawania sprawy, po jej uchyleniu przez sąd II instancji, do składu orzekającego nie wyznacza się członków sądu, którzy poprzednio brali w niej udział.
5. Zażalenia na postanowienia rzecznika kończące postępowanie w sprawie sąd rozpatruje na posiedzeniu jawnym w składzie trzyosobowym. Niestawiennictwo stron nie wstrzymuje biegu posiedzenia.

§ 9.

Zażalenia na zarządzenia rzecznika w przedmiocie kosztów postępowania wyjaśniającego rozpoznaje sąd lekarski tej izby, której organem jest rzecznik, który wydał zaskarżone zarządzenie.

§ 10.

Rozprawy i posiedzenia sądu powinna cechować punktualność ich rozpoczynania oraz dbałość o takie ich prowadzenie, które pozwoli unikać odraczania bądź przerywania bez istotnej przyczyny. Przy wyznaczaniu terminu rozpoczęcia rozprawy lub posiedzenia sądu należy uwzględniać czas dojazdu osób zamiejscowych.

Dział IV

Przygotowanie do rozprawy w I instancji

§ 11.

1. Po otrzymaniu wniosku o ukaranie przewodniczący sądu kieruje sprawę do rozpoznania na rozprawie i wydaje stosowne zarządzenia przygotowujące rozprawę, chyba, że uzna, iż zachodzą podstawy do umorzenia postępowania lub jego zawieszenia albo zachodzi konieczność wydania postanowienia o niewłaściwości sądu; w takim przypadku wydaje zarządzenie o skierowaniu sprawy na posiedzenie jawne, podając uzasadnienie takiej decyzji. Strony, obrońcy lub pełnomocnicy mają prawo uczestniczyć w posiedzeniu, przy czym ich niestawiennictwo nie wstrzymuje biegu posiedzenia.
2. Na posiedzeniu jawnym sąd wydaje postanowienie:
 - 1) o umorzeniu postępowania;
 - 2) o zawieszeniu postępowania;
 - 3) o niewłaściwości sądu i przekazaniu sprawy do sądu właściwego.
3. Odpis postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1-3 doręcza się stronom. Odpis postanowienia o umorzeniu postępowania i o zawieszeniu postępowania doręcza się stronom z wraz z pouczeniem o prawie, terminie i trybie wniesienia zażalenia.
4. Przewodniczący sądu w drodze zarządzenia zwraca wniosek o ukaranie rzecznikowi w celu usunięcia braków formalnych w terminie 7 dni od jego doręczenia wraz z pouczeniem o prawie wniesienia zażalenia. Na powyższe zarządzenie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy. rzecznik który nie wnosi zażalenia, jest obowiązany wnieść w powyższym terminie poprawiony wniosek o ukaranie.
5. Na zarządzenie przewodniczącego sądu o skierowaniu sprawy do rozpoznania na rozprawie nie przysługuje zażalenie.

§ 12.

1. Jeżeli wniosek o ukaranie odpowiada warunkom formalnym i sprawa podlega skierowaniu na rozprawę, przewodniczący sądu zarządza doręczenie odpisu wniosku o ukaranie obwinionemu lekarzowi oraz jego obrońcom, jeśli zostali ustanowieni i wyznacza skład orzekający.

2. Przewodniczący zarządza doręczenie obwinionemu lekarzowi odpisu wniosku o ukaranie wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach przed okręgowym sądem lekarskim, wzywając go jednocześnie do złożenia wniosków dowodowych w terminie 7 dni od daty doręczenia mu odpisu wniosku o ukaranie, a ponadto poucza go o prawie wniesienia w tym terminie pisemnej odpowiedzi na wniosek o ukaranie.

§ 13.

Oskarżycielem przed okręgowym sądem lekarskim jest właściwy okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej lub jego zastępca a jeśli wniosek o ukaranie sporządził Naczelny Rzecznik, on lub jego zastępca. Oskarżycielem przed Naczelnym Sądem Lekarskim w postępowaniu odwoławczym jest Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej lub jego zastępca.

§ 14.

1. W ramach czynności przygotowujących rozprawę przewodniczący sądu sprawdza, czy w aktach znajduje się informacja o karalności zawodowej obwinionego lekarza. W przypadku braku takiej informacji w aktach sprawy przewodniczący sądu występuje z zapytaniem do Rejestru Ukaranych Lekarzy i Lekarzy Dentystów Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Pisemna informacja o karalności obwinionego powinna być dołączona do akt sprawy przed terminem rozprawy. W przypadku nie otrzymania tego dokumentu, informacja o karalności obwinionego może być uzyskana faksem lub pocztą elektroniczną.

§ 15.

1. Pomiędzy terminem doręczenia obwinionemu lekarzowi wniosku o ukaranie a terminem rozprawy powinno upłynąć co najmniej 7 dni. Sąd odracza rozprawę na wniosek obwinionego lub jego obrońcy w przypadku niedochowania tego terminu.
2. Przewodniczący sądu albo przewodniczący składu orzekającego, wraz z wyznaczeniem terminu rozprawy, zarządza wezwanie na rozprawę świadków i biegłych oraz przedstawienie innych dowodów wskazanych we wniosku o ukaranie lub w innych wnioskach zgłoszonych przez strony.

Dział V

Ogólne zasady przygotowania rozprawy

§ 16.

Członek składu orzekającego podlega wyłączeniu od udziału w orzekaniu na zasadach określonych w przepisach k.p.k.

§ 17.

1. Udział rzecznika w rozprawie jest obowiązkowy.

2. W przypadku niestawiennictwa na rozprawie Rzecznika rozprawa ulega odroczeniu. W przypadku nieobecności prawidłowo zawiadomionego oskarżyciela sąd odracza rozprawę a o nieobecności oskarżyciela informuje przewodniczącego sądu.
3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lekarza lub jego obrońcy na rozprawie nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy, chyba że sąd uzna ich obecność za konieczną.
4. Jeżeli obwiniony lekarz, któremu doręczono wezwanie, nie stawia się na rozprawie bez usprawiedliwienia, lub oświadcza, że nie weźmie udziału w rozprawie, sąd może prowadzić postępowanie bez jego udziału.
5. Jeżeli obwiniony lekarz nie stawiał się na rozprawę bez usprawiedliwienia, Sąd może uznać za wystarczające odczytanie jego poprzednio złożonych wyjaśnień w tej sprawie lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie innych ustaw. W takim wypadku odczytuje się uprzednio złożone przez niego wyjaśnienia.
6. Niestawiennictwo stron na termin rozprawy z powodu choroby może zostać przez sąd usprawiedliwione jedynie na podstawie zaświadczenia lekarza sądowego, które zostało dostarczone do sądu przed otwarciem rozprawy.

§ 18.

Przewodniczący sądu czuwa, aby członkowie składu orzekającego zapoznali się z aktami sprawy przed rozprawą.

§ 19.

1. Przewodniczący składu orzekającego kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym i sprawnym przebiegiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, bacząc aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy. W tym celu skład orzekający może dopuszczać z urzędu wszelkie dowody, jeżeli uzna, że są potrzebne do uzupełnienia materiału dowodowego zebranego w sprawie. W szczególności sąd może wzywać i przesłuchiwać świadków i biegłych.
2. W razie przewidywanego przybycia licznej publiczności, Przewodniczący sądu może zarządzić wydanie kart wstępu na salę rozpraw.
3. Sąd może zezwolić przedstawicielom radia, telewizji, filmu i prasy na dokonywanie za pomocą aparatury utrwań obrazu i dźwięku z przebiegu rozprawy, gdy uzasadniony interes społeczny za tym przemawia, dokonywanie tych czynności nie będzie utrudniać prowadzenia rozprawy, a ważny interes uczestnika postępowania, w szczególności konieczność ochrony informacji objętych tajemnicą lekarską temu się nie sprzeciwia.
4. Przed podjęciem decyzji odnośnie dokonywania za pomocą aparatury utrwań obrazu i dźwięku z przebiegu rozprawy sąd umożliwia obecnym stronom wypowiedzenie się w tej kwestii, a następnie wydaje postanowienie wskazując sposób i zakres utrwalenia.
5. W przypadku wydania postanowienia o wyrażeniu zgody na dokonywanie za pomocą aparatury utrwań obrazu i dźwięku z przebiegu rozprawy Przewodniczący składu

orzekającego poucza przedstawicieli mediów o treści art. 13 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, iż nie wolno wypowiadać w prasie opinii co do rozstrzygnięcia w postępowaniu sądowym przed wydaniem orzeczenia w I instancji, jak również, że nie wolno publikować w prasie danych osobowych i wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie, jak również danych osobowych i wizerunku świadków, pokrzywdzonych, chyba że osoby te wyrażą na to zgodę.

6. Sąd może zezwolić na ujawnienie danych osobowych i wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie wyjątkowo, jedynie ze względu na ważny interes społeczny, Na postanowienie Sądu w przedmiocie ujawnienia danych osobowych i wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie wyjaśniające lub sądowe przysługuje zażalenie.

§ 20.

1. Przewodniczący składu orzekającego umożliwia stronom, ich obrońcom albo pełnomocnikom swobodne wypowiedzenie się co do każdej kwestii podlegającej rozstrzygnięciu.
2. Jeżeli w jakiegokolwiek kwestii jedna ze stron zabiera głos, prawo głosu przysługuje również pozostałym stronom. Obrońcy i obwinionemu lekarzowi przysługuje głos ostatni.
3. Wyjaśnienia, zeznania, oświadczenia i wnioski oraz stwierdzenia określonych okoliczności przez sąd zamieszcza się w protokole z możliwą dokładnością. Osoby biorące udział w rozprawie mają prawo żądać zamieszczenia w protokole z pełną dokładnością wszystkiego, co dotyczy ich praw lub interesów.
4. W razie naruszenia przez profesjonalnego pełnomocnika występującego jako w sprawie w charakterze obrońcy lub pełnomocnika strony, obowiązków wynikających z przepisów postępowania sądowego, a w szczególności w razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa na posiedzenie lub rozprawę lub niewykonania postanowień i zarządzeń sądu w wyznaczonym terminie, na skutek czego doszło do przewlekłości postępowania, sąd lub przewodniczący sądu może zawiadomić o tym dziekana okręgowej rady adwokackiej lub dziekana okręgowej izby radców prawnych.

§ 21.

1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.
2. Przewodniczący składu czuwa nad prawidłowością sporządzania protokołu.
3. Protokół powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie czynności, jej czasu i miejsca oraz osób w niej uczestniczących;
 - 2) przebieg czynności oraz oświadczenia i wnioski jej uczestników;

- 3) wydane w toku czynności postanowienia i zarządzenia, a jeżeli postanowienie lub zarządzenie sporządzono osobno, wzmiankę o jego wydaniu;
 - 4) w miarę potrzeby stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności.
4. W protokole nie zamieszcza się danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy pokrzywdzonych, świadków, biegłych, lekarza, którego dotyczy postępowanie oraz obwinionego uczestniczących w czynności. Dane te zamieszcza się w załączniku do protokołu.
 5. Załącznik do protokołu, o którym mowa w ust. 4, oraz inne dokumenty w całości lub w części, w jakiej zawierają dane dotyczące miejsca zamieszkania i miejsca pracy pokrzywdzonych, świadków, biegłych, lekarza, którego dotyczy postępowanie oraz obwinionego, przechowuje się w odrębnym załączniku adresowym do akt sprawy, do wiadomości organu prowadzącego postępowanie. Do akt sprawy załącza się uwierzytelnione kserokopie dokumentów lub ich części, sporządzone w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z tymi danymi.
 6. W protokole nie wolno zastępować zapisu treści zeznań lub wyjaśnień odwoływaniem się do innych protokołów.
 7. Osoby biorące udział w czynności mają prawo żądać odczytania fragmentów ich wypowiedzi wciągniętych do protokołu.

§ 22.

1. Wszystkie osoby obecne na sali rozpraw powstają z miejsc, gdy skład orzekający wchodzi na salę rozpraw lub ją opuszcza, a także w czasie odbierania przyrzeczenia i ogłaszania orzeczenia kończącego postępowanie.
2. Skład orzekający powstaje z miejsc w czasie odbierania przyrzeczenia od świadków i biegłych.
3. Wstaje również każda osoba, do której przewodniczący lub członek składu orzekającego się zwraca lub która do sądu przemawia, chyba, że przewodniczący składu orzekającego zwolni ją od tego.
4. Przewodniczący składu orzekającego zajmuje miejsce środkowe za stołem sędziowskim, a pozostali członkowie miejsca po jego lewej i prawej stronie.
5. W razie wyznaczenia dodatkowego członka składu orzekającego lub dodatkowych członków składu orzekającego, oni także zajmują miejsca za stołem sędziowskim. O wyznaczeniu dodatkowego członka składu orzekającego przewodniczący składu orzekającego informuje na pierwszym terminie rozprawy.
6. Protokolant zajmuje miejsce przy stole sędziowskim po lewej stronie sądu, o ile przewodniczący składu orzekającego nie zarządzi inaczej.

7. Rzecznik, pokrzywdzony i pełnomocnik pokrzywdzonego zajmują miejsca przed stołem sędziowskim po prawej stronie sądu, a obwiniony i jego obrońca - po lewej stronie sądu, o ile przewodniczący składu orzekającego nie zarządzi inaczej.

§ 23.

1. Świadkowie, biegli lub specjaliści zamieszkali poza siedzibą sądu, mogą być przesłuchiwani w trybie pomocy prawnej przez właściwe miejscowo okręgowe sądy lekarskie.
2. W zleceniu przeprowadzenia dowodu lub dokonania innej czynności przez sąd wezwany, należy dokładnie określić, jakie czynności mają być dokonane, oznaczyć wyczerpująco fakty i okoliczności podlegające stwierdzeniu przez poszczególne osoby, a w razie potrzeby - przytoczyć fakty i okoliczności, na które należy zwrócić szczególną uwagę. W zleceniu należy również wskazać adresy osób, które mają być przesłuchane lub zawiadomione o terminie czynności i podać, które z osób mają być przesłuchane po odebraniu przyrzeczenia.
3. Zlecenie podpisuje przewodniczący składu orzekającego lub rzecznik.
4. Do zlecenia dołącza się w razie potrzeby odpisy dokumentów z akt sprawy. Akta w całości lub w części dołącza się tylko w razie konieczności i jeżeli nie wstrzyma to biegu postępowania.
5. Zlecenie może być przesłane również drogą elektroniczną. W takim przypadku nie stosuje się wymogu przesłania zlecenia z własnoręcznym podpisem przewodniczącego składu orzekającego lub rzecznika.
6. Zlecenie przeprowadzenia dowodu wiąże sąd wezwany. Sąd wezwany dokonuje czynności w składzie jednoosobowym.
7. Jeżeli treść zlecenia jest niewystarczająca do udzielenia pomocy sądowej, sąd wezwany zwraca je wzywającemu w celu uzupełnienia.
8. Świadkowie, biegli lub specjaliści, którzy nie mogą stawić się na rozprawę w sądzie z powodu choroby, kalectwa lub innej nie dającej się pokonać przeszkody, mogą być przesłuchani w miejscu ich pobytu. Skład orzekający zleca w tych przypadkach przesłuchanie świadka wyznaczonemu członkowi składu orzekającego. Strony mają prawo brać udział w tej czynności.
9. ¹Przesłuchanie świadka może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. W czynności w miejscu przebywania świadka bierze udział pracownik sądu oraz członek sądu izby, na terenie której świadek przebywa.

¹ Dodany przepisem § 1 pkt 1 uchwały Nr 10 XV Krajowego Zjazdu Lekarzy z 13 maja 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich

§ 24.

1. Wniosek rzecznika w przedmiocie tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu albo ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza sąd rozpoznaje na posiedzeniu. O terminie posiedzenia powiadamia się strony, których obecność nie jest obowiązkowa. Posiedzenie jest jawne tylko dla stron postępowania.
2. Postanowienie w przedmiocie zawieszania prawa wykonywania zawodu albo ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu jest natychmiast wykonalne.
3. Postanowienie niezwłocznie przekazuje się prezesowi właściwej okręgowej rady lekarskiej.
4. Jeżeli do upływu okresu zawieszenia albo ograniczenia, o których mowa w ust. 1, w sprawie zawieszono lekarza nie zapadnie prawomocne orzeczenie sądu, sąd z urzędu bada zasadność dalszego tymczasowego zawieszenia albo ograniczenia.
5. Postanowienie doręcza się obwinionemu lekarzowi lub jego obrońcy z pouczeniem o możliwości wniesienia zażalenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia. Zażalenie nie wstrzymuje natychmiastowej wykonalności postanowienia.

Dział VI

Przebieg rozprawy

§ 25.

1. Przed rozpoczęciem rozprawy przewodniczący składu orzekającego sprawdza, czy wszyscy wezwani na rozprawę stawili się oraz czy nie ma przeszkód do rozpoznania sprawy.
2. Po sprawdzeniu obecności, przewodniczący składu orzekającego zarządza opuszczenie sali rozpraw przez świadków. Biegli pozostają na sali, jeżeli przewodniczący składu orzekającego nie zarządzi inaczej.
3. Pokrzywdzony, który stawia się na rozprawę ma prawo pozostać na sali, choćby miał składać zeznania jako świadek. W tym wypadku sąd przesłuchuje go przed innymi świadkami.
4. Skład orzekający odracza rozprawę w przypadkach:
 - 1) niestawiennictwa obwinionego lekarza, którego obecność na rozprawie uznał za konieczną, z zastrzeżeniem ust. 6;
 - 2) niestawiennictwa strony, jej obrońcy lub pełnomocnika, któremu zawiadomienie o rozprawie nie zostało doręczone lub brak jest dowodu doręczenia tego zawiadomienia;
 - 3) złożenia wniosku, o którym mowa w § 15 ust. 1.
5. Skład orzekający może odroczyć rozprawę w przypadku niestawiennictwa świadka lub biegłego albo z innych ważnych przyczyn.

6. Jeżeli obwiniony, którego obecność na rozprawie Sąd uznał za konieczną, zawiadomiony o terminie rozprawy oświadcza, że nie weźmie udziału w rozprawie albo zawiadomiony o niej osobiście nie stawia się na rozprawę bez usprawiedliwienia, sąd może prowadzić postępowanie bez jego udziału.

§ 26.

1. Przewód sądowy rozpoczyna się od odczytania przez rzecznika wniosku o ukaranie obwinionego lekarza.
2. Rzecznik może cofnąć wniosek o ukaranie do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie.
3. W toku przewodu sądowego przed sądem pierwszej instancji cofnięcie wniosku o ukaranie dopuszczalne jest jedynie za zgodą obwinionego.
4. Ponowne wniesienie wniosku o ukaranie przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn jest niedopuszczalne.

§ 27.

1. Po odczytaniu wniosku o ukaranie przewodniczący składu orzekającego poucza obwinionego lekarza o prawie składania wyjaśnień, odmowy wyjaśnień lub odpowiedzi na pytania, po czym pyta go, czy zrozumiał treść zarzutu, czy przyznaje się do zarzucanego mu czynu oraz czy chce złożyć wyjaśnienia i jakie.
2. W przypadku nieobecności obwinionego podczas odczytywania wniosku o ukaranie Przewodniczący, na pierwszym terminie rozprawy, na którym obwiniony się stawi poucza się go o uprawnieniach, o których mowa w ust. 1, po czym pyta go, czy zrozumiał treść zarzutu, czy przyznaje się do zarzucanego mu czynu oraz czy chce złożyć wyjaśnienia i jakie.
3. Jeżeli obwiniony lekarz:
 - 1) odmawia wyjaśnień,
 - 2) wyjaśnienia wyraźnie odmiennie niż poprzednio,
 - 3) oświadcza, że pewnych okoliczności nie pamięta,
 - 4) nie stawiał się na rozprawę bez usprawiedliwienia,wolno na rozprawie odczytywać w odpowiednim zakresie protokoły jego wyjaśnień złożonych poprzednio w charakterze obwinionego w tej lub innej sprawie w postępowaniu wyjaśniającym albo w charakterze oskarżonego przed sądem powszechnym lub wojskowym.
4. Po odczytaniu protokołu, w przypadkach o których mowa powyżej w ust. 3 pkt 1-3, przewodniczący składu orzekającego zwraca się do obwinionego lekarza o wypowiedzenie się co do jego treści i o wyjaśnienie zachodzących sprzeczności.
5. Po wysłuchaniu obwinionego lekarza przewodniczący składu orzekającego poucza go o prawie zadawania pytań osobom przesłuchiwanym oraz składania wyjaśnień co do każdego dowodu.

§ 28.

1. Sąd lekarski wyłącza jawność rozprawy jeżeli jawność mogłaby:
 - 1) naruszyć tajemnicę lekarską, o której mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty;
 - 2) wywołać zakłócenie spokoju publicznego;
 - 3) obrażać dobre obyczaje;
 - 4) ujawnić okoliczności, które ze względu na ważny interes państwa powinny być zachowane w tajemnicy;
 - 5) naruszyć ważny interes prywatny.
2. Z chwilą zgłoszenia wniosku o wyłączenie jawności rozprawa w zakresie tego wniosku odbywa się z wyłączeniem jawności.
3. Przewodniczący składu orzekającego poucza obecnych o obowiązku zachowania w tajemnicy okoliczności ujawnionych na rozprawie toczącej się z wyłączeniem jawności i uprzedza o odpowiedzialności karnej z art. 241 § 2 k.k. na skutek niedopełnienia tego obowiązku.
4. W razie wyłączenia jawności mogą być obecne na rozprawie, oprócz osób biorących udział w postępowaniu, po dwie osoby wskazane przez Rzecznika, pokrzywdzonego i obwinionego.

§ 29.

1. Dowody przeprowadza się na wniosek stron lub z urzędu.
2. O uwzględnieniu wniosku dowodowego, rozstrzyga przewodniczący składu orzekającego.
3. We wniosku dowodowym należy podać oznaczenie dowodu oraz okoliczności, które mają być udowodnione. Można też określić sposób przeprowadzenia dowodu.
4. Fakty powszechnie znane nie wymagają dowodów. To samo dotyczy faktów znanych sądowni z urzędu; należy jednakże zwrócić na nie uwagę stron. Nie wyłącza to dowodu przeciwnego.
5. Wniosek dowodowy podlega oddaleniu, jeżeli:
 - 1) przeprowadzenie wnioskowanego dowodu jest niedopuszczalne;
 - 2) okoliczność, która ma być udowodniona, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy albo jest już udowodniona zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy;
 - 3) dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności;
 - 4) dowodu nie da się przeprowadzić;
 - 5) wniosek dowodowy w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania.
6. Nie można oddalić wniosku dowodowego na tej podstawie, że dotychczasowe dowody wykazały przeciwieństwo tego, co wnioskodawca zamierza udowodnić.
7. Oddalenie wniosku dowodowego następuje w formie postanowienia składu orzekającego.

8. Oddalenie wniosku dowodowego nie stoi na przeszkodzie późniejszemu dopuszczeniu wnioskowanego dowodu, chociażby nie ujawniły się nowe okoliczności.
9. Od zarządzeń i postanowień przewodniczącego składu orzekającego wydanych na rozprawie, przysługuje niezwłoczne odwołanie się do składu orzekającego.
10. Dowody na poparcie oskarżenia, zawartego we wniosku o ukaranie, powinny być w miarę możliwości przeprowadzane przed dowodami służącymi do obrony.

§ 30.

1. Przed rozpoczęciem przesłuchania świadka przewodniczący składu sprawdza jego dane osobowe na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, czyniąc o tym stosowną wzmiankę w protokole.
2. W razie braku dokumentu, o przeprowadzeniu czynności z udziałem tej osoby, decyduje przewodniczący składu orzekającego. Informację o braku dokumentu pozwalającego stwierdzić tożsamość należy odnotować w protokole.
3. Następnie przewodniczący składu orzekającego uprzedza świadka o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy i odbiera od niego przyrzeczenie treści następującej: „Świadomy znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem przyrzekam uroczyście, że będę mówił/a szczerą prawdę, niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome.”.
4. Skład orzekający może odstąpić od odebrania przyrzeczenia od świadka, jeżeli obecne na rozprawie strony nie sprzeciwiają się temu.
5. Przesłuchanie rozpoczyna się od zapytania świadka o imię, nazwisko, wiek, zajęcie, karalność za fałszywe zeznanie oraz o stosunek do stron. Miejsce zamieszkania świadka ustala się na podstawie dokumentu tożsamości lub pisemnego oświadczenia świadka.
6. Świadcowi przesłuchiwanemu należy umożliwić swobodne wypowiedzenie się w granicach określonych celem, dla którego został wezwany, a dopiero następnie można zadawać mu pytania zmierzające do uzupełnienia jego zeznania lub kontroli wypowiedzi.
7. Strona, na której wniosek świadek został dopuszczony, zadaje pytania przed ewentualnymi pytaniami strony przeciwnej. Zasadę tę stosuje się także do pytań zadawanych biegłemu.
8. Przy przesłuchaniu świadka, na sali rozpraw nie powinni być obecni świadkowie, którzy jeszcze nie zostali przesłuchani.
9. Pokrzywdzony, jeżeli ma zeznawać w charakterze świadka, powinien być przesłuchany w pierwszej kolejności przed innymi świadkami.
10. Pytania zadawane świadkowi nie mogą zmierzać do ujawnienia jego miejsca zamieszkania ani miejsca pracy, chyba że ma to znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

§ 31.

1. Świadek może żądać, aby przesłuchano go na rozprawie z wyłączeniem jawności, jeżeli treść zeznań mogłaby narazić na hańbę jego lub osobę dla niego najbliższą.
2. Świadka ma prawo odmowy zeznań w przypadku:
 - 1) jeżeli jest osobą najbliższą dla obwinionego lekarza;
 - 2) jeżeli świadek jest obwiniony w innej toczącej się sprawie o współudział w przewinieniu objętym postępowaniem w sprawie będącej przedmiotem rozprawy, na którą został wezwany.
3. Można zwolnić od złożenia zeznania lub udzielenia odpowiedzi na pytania świadka pozostającego z obwinionym lekarzem w szczególnie bliskim stosunku osobistym, jeżeli świadek ten o to zwolnienie wnosi.
4. Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli udzielenie odpowiedzi mogłoby narazić jego lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo, przestępstwo skarbowe, wykroczenie lub przewinienie zawodowe.
5. Świadka należy uprzedzić o treści jego uprawnień, o których mowa w ust. 1-4.

§ 32.

Jeżeli świadek uprawniony do odmowy złożenia zeznania albo zwolniony od tego na podstawie wskazanej w § 30 ust. 1–4 oświadczy nie później niż przed rozpoczęciem pierwszego zeznania na rozprawie przed sądem, że chce z tego prawa skorzystać, poprzednio złożone przez tego świadka zeznanie nie może służyć za dowód w sprawie ani być odtwarzane.

§ 33.

Jeżeli istnieje wątpliwość co do stanu psychicznego świadka, jego stanu rozwoju umysłowego, zdolności postrzegania lub odtwarzania przez niego spostrzeżeń, skład orzekający może zarządzić przesłuchiwanie świadka z udziałem biegłego lekarza lub biegłego psychologa, a świadek nie może się temu sprzeciwić.

§ 34.

1. Jeżeli stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych, skład orzekający zasięga opinii biegłego lub biegłych.
2. O dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego skład orzekający wydaje postanowienie, w którym należy wskazać:
 - 1) imię, nazwisko i specjalność biegłego lub biegłych, a w wypadku opinii instytucji, w razie potrzeby, specjalność i kwalifikacje osób, które powinny wziąć udział w przeprowadzeniu ekspertyzy;
 - 2) przedmiot i zakres ekspertyzy ze sformułowaniem, w miarę potrzeby, pytań szczegółowych;
 - 3) termin dostarczenia opinii sądowi.

§ 35.

1. Nie może być biegłym:
 - 1) osoba najbliższa dla obwinionego lekarza;
 - 2) osoba pozostająca z obwinionym lekarzem w szczególnie bliskim stosunku osobistym, jeżeli osoba taka wnosi o zwolnienie jej od wydania opinii;
 - 3) osoba, do której odnoszą się przyczyny wyłączenia, wymienione w przepisach k.p.k.;
 - 4) osoba powołana w sprawie w charakterze świadka lub która była świadkiem czynu będącego przedmiotem wniosku o ukaranie obwinionego lekarza.
2. Jeżeli ujawnią się przyczyny wyłączenia biegłego, o których mowa w ust. 1, wydana przez niego opinia nie stanowi dowodu, a na miejsce biegłego wyłączonego, powołuje się innego biegłego.
3. Jeżeli ujawnią się powody osłabiające zaufanie do wiedzy lub bezstronności biegłego albo inne ważne powody, powołuje się innego biegłego.

§ 36.

W miarę potrzeby udostępnia się biegłemu akta sprawy i wzywa go do udziału w przeprowadzeniu dowodów.

§ 37.

1. W zależności od decyzji składu orzekającego, biegły składa opinię ustnie lub na piśmie.
2. Opinia biegłego powinna zawierać w szczególności sprawozdanie z przeprowadzonych czynności i spostrzeżeń oraz oparte na nich wnioski.
3. Jeżeli opinia jest niepełna lub niejasna albo gdy zachodzi sprzeczność w samej opinii lub między różnymi opiniami wydanymi przez biegłych w tej samej sprawie, można wezwać ponownie tych samych biegłych dla uzupełnienia wydanych opinii lub wyjaśnienia istniejących sprzeczności lub wątpliwości, albo można powołać innych biegłych.

§ 38.

1. Wolno odczytywać na rozprawie wszelkie protokoły przesłuchania świadków oraz inne dokumenty, gdy bezpośrednie przeprowadzenie dowodu nie jest niezbędne, a żadna z obecnych stron temu się nie sprzeciwia.
2. Mogą być odczytywane na rozprawie wszelkie dokumenty prywatne, powstałe poza postępowaniem z zakresu odpowiedzialności zawodowej, w szczególności oświadczenia, publikacje, listy oraz notatki.
3. Po odczytaniu protokołu przewodniczący składu orzekającego zwraca się do obwinionego o wypowiedzenie się co do jego treści i o wyjaśnienie zachodzących sprzeczności.
4. Protokoły oraz inne dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być ujawniane bez odczytywania jeżeli żadna z obecnych stron temu się nie sprzeciwia.

5. Jeżeli świadek bezpodstawnie odmawia zeznań, zeznaje odmiennie niż poprzednio albo oświadczy, że pewnych okoliczności nie pamięta, albo przebywa za granicą lub nie można mu było doręczyć wezwania, albo nie stawiał się z powodu niedających się usunąć przeszkód lub przewodniczący zaniechał wezwania świadka, a także wtedy, gdy świadek zmarł, wolno odczytywać w odpowiednim zakresie protokoły złożonych poprzednio przez niego zeznań w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę

§ 39.

1. Sąd może przekazać sprawę rzecznikowi celem uzupełnienia postępowania wyjaśniającego na zasadach przewidzianych w k.p.k.
2. Jeżeli na podstawie okoliczności, które wyszły na jaw w toku rozprawy, rzecznik zarzucił obwinionemu lekarzowi inne przewinienie zawodowe, oprócz objętego wnioskiem o ukaranie, skład orzekający może - jedynie za zgodą obwinionego lekarza - rozpoznać nowy zarzut na tej samej rozprawie, chyba że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego co do tego dodatkowego zarzutu postawionego przez rzecznika.
3. W razie odroczenia rozprawy z powodu, o którym mowa w ust. 1, rzecznik wnosi nowy lub dodatkowy wniosek o ukaranie.
4. Na wniosek obwinionego lekarza można przerwać rozprawę w celu umożliwienia mu przygotowania się do obrony.

§ 40.

1. Przewodniczący składu orzekającego może w celu przygotowania przez strony wniosków dowodowych lub sprowadzenia dowodu albo dla wypoczynku lub z innych z ważnych powodów zarządzić przerwę w rozprawie na okres nie dłuższy niż 35 dni.
2. Zarządzając przerwę w rozprawie, przewodniczący składu orzekającego oznacza jednocześnie czas i miejsce dalszego ciągu rozprawy. Osoby obecne na rozprawie przerwanej obowiązane są stawić się w nowym terminie rozprawy bez dodatkowego wezwania.
3. Rozprawę przerwana prowadzi się po przerwie w dalszym ciągu, a od początku tylko wówczas, jeżeli skład orzekający uległ zmianie albo uznane to zostanie za konieczne.
4. W razie przekroczenia terminu przerwy rozprawę uważa się za odroczoną.
5. Skład orzekający może rozprawę odroczyć, gdy zarządzenie przerwy nie byłoby wystarczające.
6. Postanowienia zapadające w czasie przerwy w rozprawie wydaje się w składzie rozpoznającym sprawę, a w wypadku niemożności jego utworzenia - w takim samym składzie.

§ 41.

Po przeprowadzeniu dowodów dopuszczonych w sprawie, przewodniczący składu orzekającego zapytuje strony, czy wnoszą o uzupełnienie postępowania dowodowego i ewentualnie jakie dalsze dowody zgłaszają, a w razie odpowiedzi przeczącej - zamyka przewód sądowy.

§ 42.

1. Po zamknięciu przewodu sądowego, przewodniczący składu orzekającego udziela głosu stronom i obrońcy, jeżeli występuje w sprawie.
2. Głos zabierają w następującej kolejności: rzecznik, pełnomocnik pokrzywdzonego, pokrzywdzony, obrońca obwinionego lekarza i obwiniony lekarz.
3. Jeżeli rzecznik odpowiedzialności zawodowej, pokrzywdzony lub jego pełnomocnik ponownie zabiera głos, należy również udzielić głosu obrońcy i obwinionemu lekarzowi.

§ 43.

1. Po wysłuchaniu stron, przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę i skład orzekający niezwłocznie przystępuje do narady.
2. Przebieg narady i głosowania nad orzeczeniem jest tajny. W naradzie i głosowaniu uczestniczą jedynie członkowie składu orzekającego. Protokolant rozprawy może być obecny przy naradzie, chyba że przewodniczący składu orzekającego uzna jego obecność za zbędną.
3. Sąd aż do ogłoszenia orzeczenia może wznowić przewód sądowy albo też udzielić dodatkowego głosu stronom.

§ 44.

1. Podstawę orzeczenia może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy.
2. Orzeczenie zapada większością głosów składu orzekającego.
3. Jeżeli zdania składu orzekającego tak się podzielą, że żadne z nich nie uzyska większości, zdanie najmniej korzystne dla obwinionego lekarza przyłącza się do zdania najbardziej do niego zbliżonego aż do uzyskania większości.
4. Członek składu orzekającego, który głosował przeciwko uznaniu obwinionego lekarza za winnego, może wstrzymać się od głosowania nad wymiarem kary; wówczas jego głos przyłącza się do zdania najprzychylniejszego dla obwinionego lekarza.
5. W przypadku uznania obwinionego lekarza winnym zarzucanego mu przewinienia lub przewinień, za każde z tych przewinień skład orzekający orzeka odrębną karę.
6. Karę wymierza się według uznania składu orzekającego, biorąc pod uwagę stopień winy, naruszenie zasad etyki lekarskiej, naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza, skutki czynu oraz zachowanie się obwinionego lekarza przed popełnieniem przewinienia zawodowego i po jego popełnieniu.

§ 45.

1. W sprawie zawilej albo z innych ważnych powodów, skład orzekający może odroczyć wydanie orzeczenia na czas nie przekraczający 14 dni.
2. W postanowieniu o odroczeniu wydania orzeczenia należy wskazać czas i miejsce jego ogłoszenia.

§ 46.

1. Niezwłocznie po ukończeniu głosowania przewodniczący składu orzekającego sporządza orzeczenie.
2. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego, nie wyłączając przegłosowanego. Orzeczenie i jego pisemne uzasadnienie podpisuje się imieniem i nazwiskiem, w przypadku skróconej formy podpisu potwierdza się go nadrukiem imienia i nazwiska.
3. Podpisując orzeczenie, członek składu orzekającego ma prawo uczynić wzmiankę o zgłoszeniu przez siebie zdania odrębnego (votum separatum).
4. Członek składu orzekającego, który zgłosił zdanie odrębne, treść i uzasadnienie tego zdania sporządza na piśmie i w zamkniętej kopercie, którą dołącza do akt sprawy. Zgłoszenie zdania odrębnego podaje się do wiadomości przy ogłaszaniu orzeczenia, jednakże treści tego zdania nie ujawnia się.
5. Przewodniczący składu orzekającego sporządza uzasadnienie orzeczenia. W razie gdy sporządzenie pisemnego uzasadnienia orzeczenia przez przewodniczącego składu orzekającego nie jest możliwe lub napotyka przeszkody, których czasu trwania nie można przewidzieć, uzasadnienie sporządza inny członek składu orzekającego.
6. Orzeczenie i jego uzasadnienie sporządza się w formie wydruku komputerowego bądź na druku pismem maszynowym. W razie braku takich możliwości orzeczenie lub jego uzasadnienie sporządza się odręcznie.

§ 47.

1. Każde orzeczenie sądu, kończące postępowanie w instancji, powinno zawierać:
 - 1) oznaczenie sądu oraz wskazanie imion i nazwisk członków składu orzekającego, który orzeczenie wydał, rzecznika i protokolanta;
 - 2) datę oraz miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;
 - 3) imię i nazwisko oraz inne dane osobowe, określające tożsamość obwinionego lekarza, w tym co najmniej numer prawa wykonywania zawodu;
 - 4) przytoczenie opisu i kwalifikacji prawnej czynu, którego popełnienie rzecznik odpowiedzialności zawodowej zarzucił obwinionemu;
 - 5) ²rozstrzygnięcie sądu w odniesieniu do każdego z postawionych zarzutów;
 - 6) postanowienie o kosztach postępowania.

² W brzmieniu nadanym przepisem § 1 pkt 2 uchwały, o której mowa w przypisie nr 1;

2. Orzeczenie uznające obwinionego lekarza winnym popełnienia zarzucanego mu przewinienia zawodowego, powinno ponadto zawierać:
 - 1) dokładne określenie przewinienia zawodowego przypisanego obwinionemu lekarzowi, ze wskazaniem naruszonego przepisu Kodeksu Etyki Lekarskiej lub przepisów związanych z wykonywaniem zawodu lekarza;
 - 2) określenie kary wymierzonej obwinionemu lekarzowi za popełnienie przypisanego mu przewinienia zawodowego;
 - 3) postanowienie o kosztach postępowania.
3. W przypadku wymierzenia kary ograniczenia zakresu wykonywania zawodu lub kary zwieszenia prawa wykonywania zawodu obwinionemu, w stosunku do którego sąd lekarski zastosował tymczasowe zawieszenie w prawie wykonywania zawodu albo tymczasowe ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza orzeczenie powinno zawierać rozstrzygnięcie o zaliczeniu tych środków na poczet wymierzonej kary. Zaliczenie powinno określać datę początkową oraz datę końcową okresu stosowania środka podlegającego zaliczeniu.
4. W razie ukarania obwinionego ponosi on koszty postępowania, chyba że sąd lekarski postanowi inaczej, jeżeli sąd uzna, że poniesienie tych kosztów byłoby dla ukaranego lekarza lub jego rodziny zbyt uciążliwe z uwagi na sytuację majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności.
5. W przypadku uniewinnienia obwinionego lekarza lub umorzenia postępowania koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.
6. W razie stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego, że obwiniony zmarł, nastąpiło ustanie karalności albo postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się, sąd orzeczeniem umarza postępowanie.
7. W razie stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego, że czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia, bądź też, że czyn nie stanowi przewinienia zawodowego albo ustawy stanowią, że obwiniony lekarz nie popełnia przewinienia zawodowego, sąd wydaje orzeczenie uniewinniające.

§ 48.

1. Po podpisaniu orzeczenia, przewodniczący składu orzekającego ogłasza je stronom, przytaczając ustnie najważniejsze motywy tego orzeczenia.
2. Zgłoszenie zdania odrębnego podaje się do wiadomości stron z zastrzeżeniem § 47 ust. 4, a jeżeli członek składu orzekającego, który zgłosił zdanie odrębne, wyraził zgodę - także jego nazwisko.

§ 49.

1. Sąd z urzędu uzasadnia na piśmie orzeczenia i postanowienia, od których przysługuje środek odwoławczy oraz kończące postępowanie w sprawie.
2. Uzasadnienie powinno zawierać:
 - 1) wskazanie, jakie fakty skład orzekający uznał za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych;
 - 2) wyjaśnienie podstawy prawnej;
 - 3) przytoczenie okoliczności, które skład orzekający miał na względzie przy wymiarze kary.
3. Uzasadnienie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego, którzy wydali orzeczenie lub postanowienie, nie wyłączając członka składu orzekającego, który został przegłosowany lub zgłosił zdanie odrębne.
4. Odpisy orzeczeń i postanowień sądu, od których przysługuje środek odwoławczy oraz kończące postępowanie, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o przysługujących środkach odwoławczych, terminach i trybie ich wniesienia, doręcza się stronom oraz obrońcy obwinionego lekarza, jeżeli w sprawie został ustanowiony.
5. Odpisy orzeczeń i postanowień okręgowego sądu lekarskiego doręcza się w terminie 30 dni od daty wydania orzeczenia lub postanowienia, a w przypadku Naczelnego Sądu Lekarskiego - w terminie 2 miesiące od tej daty.

§ 50.

1. Na wniosek obwinionego lekarza prawomocne orzeczenie uniewinniające go w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej lekarzy podlega opublikowaniu w biuletynie okręgowej izby lekarskiej, której lekarz jest członkiem, na jej koszt.
2. Wniosek złożony przed uprawomocnieniem się orzeczenia uniewinniającego sąd pozostawia bez rozpoznania, jako przedwczesny.
3. W przypadku zarządzenia przez sąd lekarski opublikowania orzeczenia o ukaraniu w biuletynie okręgowej izby lekarskiej, której obwiniony jest członkiem, lub w przypadku złożenia przez uniewinnionego lekarza wniosku, o którym mowa w art. 109 ustawy, przewodniczący sądu lekarskiego wydaje zarządzenie o przekazaniu prezesowi właściwej okręgowej rady lekarskiej orzeczenia do opublikowania, z wyłączeniem danych osobowych pokrzywdzonego.
4. Sąd lekarski może zarządzić opublikowanie orzeczenia w biuletynie okręgowej izby lekarskiej, której obwiniony jest członkiem w przypadku orzeczenia kary:
 - 1) zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia;
 - 2) ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza;
 - 3) zawieszenia prawa wykonywania zawodu;
 - 4) pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

5. Publikacja orzeczenia może nastąpić poprzez opublikowanie sentencji orzeczenia, orzeczenia wraz z uzasadnieniem lub wyciągu z orzeczenia o treści określonej przez sąd orzekający.

§ 51.

1. ³Orzeczenia okręgowego sądu lekarskiego i zaskarżalne postanowienia sądów lekarskich uprawomocniają się z upływem terminów przewidzianych do złożenia przez uprawnionego środka odwoławczego. Orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego są prawomocne z chwilą ogłoszenia.
2. Prawomocne orzeczenie sądu doręcza się do wykonania prezesowi właściwej okręgowej rady lekarskiej niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia bez oczekiwania na sporządzenie uzasadnienia
3. Prawomocne orzeczenia sądu wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, Ministrowi Obrony Narodowej - w przypadku członków Wojskowej Izby Lekarskiej oraz Prezesowi Naczelnej Rady Lekarskiej.

§ 52.

Wymierzając karę pieniężną na cel społeczny związany z ochroną zdrowia sąd wskazuje w treści orzeczenia nazwę i siedzibę instytucji, stowarzyszenia, fundacji lub organizacji społecznej, której podstawowym zadaniem lub celem statutowym jest spełnianie świadczeń na cele bezpośrednio związane z ochroną zdrowia, na rzecz której wymierza tę karę w celu realizacji jej celów statutowych.

Dział VII

Koszty postępowania

§ 53.

1. Do kosztów postępowania przed sądem należą:
 - 1) koszty doręczenia wezwań i innych pism związanych z postępowaniem przed sądem;
 - 2) należności rzecznika i członków sądu związane z postępowaniem w tym sądzie, a w szczególności zwrot utraconych zarobków i kosztów przejazdów;
 - 3) należności świadków z tytułu zwrotu utraconych zarobków i kosztów przejazdów;
 - 4) należności biegłych za wydane opinie oraz z tytułu utraconych zarobków i kosztów przejazdów w razie wezwania przez sąd do uczestnictwa w rozprawie;
 - 5) inne koszty administracyjne, w tym koszt materiałów biurowych i piśmienniczych.
2. Świadkowi przysługuje zwrot zarobku lub utraconego dochodu i zwrot kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do siedziby sądu w wysokości rzeczywiście poniesionych

³ W brzmieniu nadanym przepisem § 1 pkt 3 uchwały, o której mowa w przypisie nr 1;

racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu.

3. Górną granicę należności stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
4. Wniosek o przyznanie należności świadek składa ustnie do protokołu lub na piśmie, w terminie zawitym 3 dni od dnia rozprawy. Wysokość powyższych kosztów świadek powinien należycie wykazać.
5. W wezwaniu na rozprawę poucza się świadka o prawie i sposobie zgłoszenia wniosku o zwrot należności oraz o skutkach niezachowania powyższego terminu.

§ 54.

1. Egzekucja kosztów postępowania przed sądem należy do okręgowej izby lekarskiej, na rzecz której koszty te zostały zasądzone.
2. Należności świadków i biegłych uczestniczących w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Lekarskim, wypłaca Naczelna Izba Lekarska.
3. Właściwa okręgowa izba lekarska po przeprowadzeniu egzekucji kosztów postępowania przekazuje na rachunek bankowy Naczelnej Izby Lekarskiej kwotę jej należną tytułem zasądzonych kosztów postępowania odwoławczego.

Dział VIII

Postępowanie odwoławcze

§ 55.

1. Odwołania od orzeczeń i zażalenia na postanowienia okręgowego sądu lekarskiego wnosi się do Naczelnego Sądu Lekarskiego za pośrednictwem sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie lub postanowienie.
2. Do wnoszonego środka odwoławczego powinny być załączone, w odpowiedniej liczbie, odpisy tego środka dla stron przeciwnych.
3. Postanowienia sądu wydane po rozpoznaniu zażalenia na postanowienie rzecznika w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania lub jego umorzenia są ostateczne i nie podlegają zaskarżeniu.
4. Przewodniczący sądu I instancji w ciągu 7 dni od daty wpływu środka odwoławczego wydaje zarządzenie o przyjęciu tego środka i przekazuje akta sprawy do rozpoznania Naczelnemu Sądowi Lekarskiemu, albo wydaje zarządzenie o odmowie przyjęcia środka odwoławczego, jeżeli został on wniesiony po terminie, przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy.
5. Przewodniczący sądu I instancji przesyła stronom zarządzenie, o którym mowa w ust. 4.

6. Od zarządzenia przewodniczącego sądu I instancji o odmowie przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu Lekarskiego w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia.
7. Przedstawiając akta sprawy sądowi drugiej instancji na skutek wniesienia środka odwoławczego, do akt dołącza się odpis zaskarżonego orzeczenia.

§ 56.

1. Jeżeli wniesiony środek odwoławczy odpowiada wymogom formalnym, Przewodniczący Naczelnego Sądu Lekarskiego zarządza doręczenie jego odpisów stronom przeciwnym i wydaje stosowne zarządzenia przygotowujące posiedzenie lub rozprawę odwoławczą w celu rozpatrzenia tego środka odwoławczego.
2. ⁴Jeżeli wniesiony środek odwoławczy nie odpowiada wymogom formalnym przewidzianym w art. 119 w zw. z art. 427 k.p.k., Przewodniczący sądu lekarskiego stosując odpowiednio przepis art. 120 k.p.k. wydaje zarządzenie o uzupełnieniu braku formalnego wzywając składającego środek odwoławczy do jego wykonania w terminie 7 dni. W razie uzupełnienia braku w terminie, pismo wywołuje skutki od dnia jego wniesienia. W razie nieuzupełnienia braku w terminie, pismo uznaje się za bezskuteczne, o czym należy pouczyć przy doręczeniu wezwania. Jeżeli środek odwoławczy został wniesiony po terminie, przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy prawa, Przewodniczący Naczelnego Sądu Lekarskiego kieruje sprawę na posiedzenie. O terminie posiedzenia nie powiadamia się stron, ale mają one prawo wziąć udział w posiedzeniu, jeżeli się stawią.
3. Zażalenie na postanowienie Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, o którym mowa w art. 68 ust. 2 ustawy, wnosi się do Naczelnego Sądu Lekarskiego za pośrednictwem Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.
4. Naczelny Sąd Lekarski, na posiedzeniu, pozostawia wniesiony środek odwoławczy bez rozpoznania jeżeli zachodzą okoliczności określone w ust. 3, albo jeżeli uzna, że przyjęcie tego środka odwoławczego nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu do jego wniesienia. O terminie posiedzenia nie powiadamia się stron, ale mają one prawo wziąć udział w posiedzeniu, jeżeli się stawią.
5. Postanowienie o pozostawieniu przyjętego środka odwoławczego bez rozpoznania może być wydane także na rozprawie, jeżeli w toku rozpoznawania tego środka skład orzekający Naczelnego Sądu Lekarskiego uzna, że zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 3, albo że przyjęcie tego środka odwoławczego nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu jego wniesienia.

⁴ W brzmieniu nadanym przepisem § 1 pkt 3 uchwały, o której mowa w przypisie nr 1;

6. Odpis postanowienia o pozostawieniu wniesionego środka odwoławczego bez rozpoznania, doręcza się stronie, która środek ten wniosła.
7. Na postanowienie o pozostawieniu wniesionego środka odwoławczego bez rozpoznania stronie przysługuje w terminie 14 dni od daty doręczenia odpisu tego postanowienia prawo wniesienia zażalenia do innego składu orzekającego Naczelnego Sądu Lekarskiego, równorzędnego temu składowi, który wydał zaskarżone postanowienie w postępowaniu odwoławczym.

§ 57.

1. Cofnięcie odwołania przez składającą je stronę przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Naczelną Sąd Lekarski, który pozostawia odwołanie bez rozpoznania, o ile nie zachodzą przesłanki z art. 439 §1 pkt 1 i 2 oraz 5–10 k.p.k.
2. Środka odwoławczego wniesionego na korzyść obwinionego lekarza nie można cofnąć bez jego zgody.

§ 58.

1. ⁵Rozprawę przed Naczelnym Sądem Lekarskim jako sądem drugiej instancji rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym przewodniczący składu orzekającego sądu lub członek składu orzekającego - sprawozdawca referuje przebieg i wyniki dotychczasowego postępowania, a w szczególności treść zaskarżonego orzeczenia oraz zarzuty i wnioski zawarte w rozpoznawanym środku odwoławczym, jak również przedstawia kwestie wymagające rozstrzygnięcia z urzędu. W miarę potrzeby odczytuje się z akt sprawy poszczególne ich części. Jeżeli na rozprawę stawili się jedynie uczestnicy postępowania, sąd może na wniosek lub za zgodą obecnych stron odstąpić od ustnego sprawozdania. Jeżeli na rozprawę nie stawili się nikt, sąd może odstąpić od ustnego sprawozdania. W tych wypadkach przewod sądowy rozpoczyna ogłoszenie postanowienia o odstąpieniu od ustnego sprawozdania.
2. Po zreferowaniu sprawy przewodniczący składu orzekającego sądu udziela głosu stronom w kolejności przez siebie ustalonej. Obwinionemu lekarzowi lub jego obrońcy przysługuje prawo repliki w każdym przypadku po wypowiedzi rzecznika.
3. Obecność stron na rozprawie przed Naczelnym Sądem Lekarskim nie jest obowiązkowa, z zastrzeżeniem § 17 ust. 1.

§ 59.

Skład orzekający Naczelnego Sądu Lekarskiego jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty podniesione w rozpatrywanym środku odwoławczym.

§ 60.

⁵ W brzmieniu nadanym przepisem § 1 pkt 5 uchwały, o której mowa w przypisie nr 1.

1. Skład orzekający Naczelnego Sądu Lekarskiego nie może przeprowadzać postępowania dowodowego co do istoty sprawy.
2. Skład orzekający sądu może jednak w wyjątkowych przypadkach, uznając potrzebę uzupełnienia przewodu sądowego, przeprowadzić dowód na rozprawie, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości lub w znacznej części.

§ 61.

1. Naczelny Sąd Lekarski jako sąd II instancji rozpoznaje sprawę i orzeka w granicach wniesionego środka odwoławczego.
2. Niezależnie od granic środka odwoławczego, Naczelny Sąd Lekarski jako sąd II instancji bierze z urzędu pod uwagę rażące naruszenie prawa oraz istotną odmienność oceny co do naruszenia przez obwinionego lekarza zasad etyki lekarskiej.

§ 62.

1. Po rozpoznaniu środka odwoławczego skład orzekający sądu orzeka:
 - 1) o utrzymaniu w mocy zaskarżonego orzeczenia albo
 - 2) o zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części.Dotyczy to odpowiednio rozpoznania środka odwoławczego od uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.
2. Zaskarżone orzeczenie sądu I instancji ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia:
 - 1) obrazy przepisów prawa materialnego;
 - 2) obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia;
 - 3) błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia;
 - 4) rażącej niewspółmierności wymierzonej kary w stosunku do wagi przewinienia przypisanego obwinionemu lekarzowi.
3. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, Naczelny Sąd Lekarski zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty albo uchyla je w całości lub w części i umarza postępowanie w odpowiednim zakresie; w innych przypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania okręgowemu sądowi lekarskiemu.
4. Zapatrywania prawne i wskazania Naczelnego Sądu Lekarskiego co do dalszego postępowania są wiążące dla sądu I instancji, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

§ 63.

Wydanie orzeczenia na niekorzyść obwinionego lekarza może nastąpić tylko wtedy, gdy środek odwoławczy wniesiony został na jego niekorzyść i tylko w granicach tego środka odwoławczego.

§ 64.

Niezależnie od granic wniesionego środka odwoławczego i podniesionych zarzutów, zaskarżone orzeczenie podlega zmianie na korzyść obwinionego lekarza albo uchyleniu, jeżeli utrzymanie tego orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe.

§ 65.

W przypadku wymierzenia kary ograniczenia zakresu wykonywania zawodu lub kary zwieszenia prawa wykonywania zawodu obwinionemu, w stosunku do którego sąd lekarski zastosował tymczasowe zawieszenie w prawie wykonywania zawodu albo tymczasowe ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza orzeczenie powinno zawierać rozstrzygnięcie o zaliczeniu tych środków na poczet wymierzonej kary. Zaliczenie powinno określać datę początkową oraz datę końcową okresu stosowania środka podlegającego zaliczeniu.

§ 66.

W razie utrzymania w mocy orzeczenia sądu I instancji albo zmiany tego orzeczenia w wyniku uwzględnienia odwołania wniesionego przez rzecznika, na ukaranego lekarza nakłada się obowiązek zwrotu kosztów postępowania w sądzie II instancji na rzecz Naczelnej Izby Lekarskiej.

§ 67.

1. Orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego kończące postępowanie w sprawie staje się prawomocne z chwilą ogłoszenia.
2. Akta sprawy po upływie terminu do wniesienia przez uprawnione podmioty kasacji przekazuje się niezwłocznie do właściwego sądu I instancji.

§ 68.

W zakresie nie uregulowanym w niniejszym rozdziale, w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Lekarskim jako sądem II instancji stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące postępowania przed sądem I instancji.

Dział IX

Wykonywanie prawomocnych orzeczeń

§ 69.

Prawomocność orzeczenia kończącego postępowanie w sądzie, stwierdza przewodniczący sądu i wydaje zarządzenia niezbędne do wszczęcia postępowania wykonawczego przez właściwe organy i instytucje.

§ 70.

1. Termin rozpoczęcia i zakończenia kar ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza, zawieszenia prawa wykonywania zawodu lekarza ustala zarządzeniem prezes okręgowej rady lekarskiej w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpisu prawomocnego orzeczenia.
2. Zarządzenie przesyła się:
 - 1) ukaranemu lekarzowi;
 - 2) właściwemu wojewodzie;
 - 3) pracodawcy ostatnio zatrudniającego ukaranego lekarza.

§ 71.

Z chwilą zatarcia kary prezes okręgowej rady lekarskiej, której członkiem jest ukarany lekarz, zarządza wykreślenie wzmianki o ukaraniu oraz usunięcie z akt osobowych dokumentów dotyczących ukarania.

Dział X

Rozpoznawanie protestów wyborczych

§ 72.

1. Okręgowy sąd lekarski rozpatruje protesty przeciwko ważności wyborów delegatów na okręgowy zjazd lekarzy oraz protesty przeciwko ważności głosowania wniosków o ich odwołanie.
2. Naczelny Sąd Lekarski rozpatruje protesty przeciwko ważności wyborów do organów i w organach izb lekarskich, z zastrzeżeniem ust. 1, oraz protesty przeciwko ważności głosowania wniosków o odwołanie.
3. Sąd, po otrzymaniu protestu, rozpatruje go w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania i wydaje postanowienie w przedmiocie ważności wyborów.

§ 73.

1. Sąd rozpoznaje protest na posiedzeniu bez udziału stron, w składzie trzech członków, w tym jeden lekarz dentysta. W składzie sądu rozpatrującego protest nie może uczestniczyć członek sądu, którego protest dotyczy.
2. Sąd pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną.
3. W przypadku stwierdzenia, że podczas wyborów przeprowadzonych w rejonie wyborczym lub na innym zgromadzeniu wyborczym, nastąpiło, mające wpływ na wynik wyborów, naruszenie zasad określonych w § 3, 7 lub 12-13 uchwały nr X Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 29 stycznia 2010 r. w sprawie regulaminu wyborów do organów izb lekarskich, na stanowiska w organach i trybu odwoływania członków tych organów i osób zajmujących stanowiska w tych organach oraz wyborów komisji wyborczych albo inne naruszenie tej uchwały lub ustawy, sąd, wydając postanowienie o stwierdzeniu nieważności wyborów, stwierdza jednocześnie wygaśnięcie

odpowiedniego mandatu i przekazuje postanowienie wnoszącemu protest oraz komisji wyborczej.

4. W przypadku braku podstaw do stwierdzenia nieważności wyborów, sąd oddala wniesiony protest.
5. Postanowienie, o którym mowa w ust. 3, powinno zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności protestu ocenę, czy naruszenie regulaminu wyborów lub naruszenie przepisów ustawy miało wpływ na wynik wyborów.
6. Od postanowienia sądu w przedmiocie protestu nie przysługuje środek odwoławczy.

Dział XI

Czynności kancelarii sądu

§ 74.

1. Do czynności kancelarii sądu należą w szczególności:
 - 1) przyjmowanie wszelkich nadchodzących do sądu pism i przesyłek, przedstawianie ich przewodniczącemu w razie potrzeby wraz z aktami lub z odpowiednią notatką;
 - 2) prowadzenie dziennika korespondencji jako rejestru wpływu wszelkich pism, spraw do sądu oraz jako rejestru wszystkich pism wychodzących,
 - 3) redagowanie i techniczne przygotowywanie projektów odpowiedzi na pisma wpływające do sądu;
 - 4) przyjmowanie interesantów w godzinach ustalonych przez przewodniczącego sądu, w tym:
 - a) udostępnianie osobom uprawnionym akt sprawy do wglądu na zasadach określonych w Regulaminie;
 - b) załatwianie spraw wynikających z kontaktu z interesantami;
 - 5) prowadzenie wszelkich ksiąg biurowych oraz rejestracji spraw zgodnie z ustalonymi normatywami i wpisywanie w nich aktualnych danych dotyczących biegu spraw i sposobu ich merytorycznego załatwienia;
 - 6) wykonywanie zarządzeń przewodniczącego sądu, sporządzanie wezwań, zawiadomień oraz obliczanie należności świadków, biegłych oraz kosztów postępowania;
 - 7) techniczne przygotowywanie posiedzeń i rozpraw sądu;
 - 8) protokołowanie na rozprawie;
 - 9) przygotowanie ostatecznej wersji elektronicznej i papierowej uzasadnień;
 - 10) prowadzenie terminarza i innych ksiąg biurowych, których prowadzenie jest zasadne i niezbędne;

- 11) przygotowanie korespondencji do członków sądu i stron (Dziennik Korespondencyjny, Poczтовая książka nadawcza, Przesyłki za potwierdzeniem odbioru);
- 12) naliczanie kosztów postępowania;
- 13) przygotowanie akt sprawy do wysyłki;
- 14) prowadzenie właściwej dokumentacji odwoławczej;
- 15) prowadzenie statystyki sądu;
- 16) organizacja i techniczne przygotowanie szkoleń dla członków sądu;
- 17) archiwizowanie akt postępowań prowadzonych przez sąd i innych niezbędnych dokumentów;
- 18) wykonywanie innych poleceń przewodniczącego sądu.

§ 75.

1. Do urzędzeń ewidencyjnych zalicza się:
 - 1) repertoria;
 - 2) wykazy;
 - 3) kartoteki (zbiory kart);
 - 4) zbiory wokand;
 - 5) księgi pomocnicze.
2. Jeżeli dla czynności podejmowanych w sprawie w określonym urzędzeniu ewidencyjnym brak odpowiedniej rubryki, wpisuje się je w rubryce „Uwagi”.
3. Urządzenia ewidencyjne służą do rejestrowania czynności procesowych, kontrolowania biegu spraw, sporządzania sprawozdań statystycznych oraz stanowią podstawę oznaczenia, układu i przechowywania akt.

§ 76.

1. Repertorium prowadzi się systemem roczników, z numeracją od początku roku. Można używać tej samej księgi w latach następnych, rozpoczynając numerację wpisów od początku roku następnego, jeżeli liczba pustych stron wystarczy co najmniej na okres półroczny.
2. Na okładce i pierwszej stronie Repertorium należy umieścić nazwę organu, nazwę „Repertorium” i rok kalendarzowy.
3. Repertorium zawiera:
 - 1) liczbę porządkową;
 - 2) nadaną sygnaturę;
 - 3) datę wpływu;
 - 4) nazwisko i imię obwinionego lekarza;
 - 5) adres obwinionego lekarza;
 - 6) krótki opis przypisanego czynu;
 - 7) datę orzeczenia;

- 8) rodzaj rozstrzygnięcia w I instancji, a w przypadku ukarania rodzaj wymierzonej kary;
 - 9) wskazanie strony, która wniosła środek zaskarżenia oraz datę wniesienia tego środka;
 - 10) datę przesłania akt do sądu II instancji;
 - 11) datę zwrotu akt z II instancji;
 - 12) datę orzeczenia II instancji i rodzaj rozstrzygnięcia;
 - 13) datę prawomocności orzeczenia;
 - 14) adnotację o wykonaniu orzeczenia;
 - 15) dane podmiotu, któremu udostępniono akta sprawy;
 - 16) dane podmiotu, któremu przesłano akta sprawy wraz ze wskazaniem celu i daty przesłania akt oraz przewidywanego terminu ich zwrotu
 - 17) uwagi.
4. Strony w Repertoriach powinny być ponumerowane. Liczbę stron poświadcza się na ostatniej stronie księgi.
 5. Po upływie roku kalendarzowego zamyka Repertorium, wymieniając pod ostatnim wpisem liczbę pozycji zamieszczonych w księdze i podpisując tę adnotację.
 6. W przypadku przeniesienia wpisu do innego Repertorium należy w każdej z ksiąg sporządzić adnotację o poprzednim i obecnym wpisie.
 7. Omyłkowy wpis do Repertorium poprawia się przez przekreślenie go, bez zmiany numerów porządkowych dalszych spraw, chyba że skreśla się ostatni wpis. Inne wpisy dokonane omyłkowo lub niewłaściwie należy przekreślić, czyniąc o tym wzmiankę, i wpisać obok nich właściwe dane. Osoba dokonująca przekreślenia omyłkowego wpisu opatruje tę czynność datą i podpisem.

Dział XII

Zakładanie i prowadzenie akt

§ 77.

1. Dla każdej sprawy z chwilą wpisania jej do rejestru zakłada się odrębne akta. Na okładce akt umieszcza się pełną nazwę sądu prowadzącego sprawę, sygnaturę oraz imię i nazwisko obwinionego oraz imię i nazwisko pokrzywdzonego.
2. Na początku każdego tomu akt umieszcza się kartę przeglądową, na której wpisuje się kolejno pisma zawarte w aktach i numery ich kart.
3. Akta należy prowadzić chronologicznie. Karty akt powinny być ponumerowane i trwale połączone.
4. W przypadku przekroczenia 200 stron akt zakłada się kolejny tom oznaczony numeracją rzymską, zachowując ciągłość numeracji kart.

5. Jeżeli akta sprawy tworzy więcej niż jeden tom, na okładce pierwszego tomu zamieszcza się pod sygnaturą informację o łącznej liczbie tomów.
6. Dokumenty procesowe nie mogą być przechowywane poza aktami.
7. Akta wysyłane z sądu powinny być połączone w sposób zapewniający trwałość, kompletność i integralność, a karty ponumerowane.

§ 78.

1. Obok akt postępowania prowadzi się załącznik adresowy, w którym zamieszcza się informacje dotyczące miejsca zamieszkania i miejsca pracy świadków, pokrzywdzonego, a także lekarza, którego dotyczy postępowanie i obwinionego.
2. W protokole z czynności dokonywanych z udziałem osób wskazanych w ust. 1 nie zamieszcza się danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy tych osób. Miejsce zamieszkania ustalane jest na podstawie dokumentu tożsamości, a w przypadku lekarza – dokumentu prawo wykonywania zawodu lub ograniczone prawo wykonywania zawodu.
3. W załączniku adresowym przechowuje się wszelkie dokumenty w całości lub części w jakiej zawierają dane o miejscu zamieszkania lub zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 1, m.in. zwrotne poświadczenia odbioru wezwań i zawiadomień, pisma procesowe w części zawierającej te dane podlegające ochronie.
4. Do akt załącza się kserokopie dokumentów umieszczonych w załączniku adresowym z anonimizowanymi danymi podlegającymi ochronie np. zaczernienie adresu świadka na kopii zwrotnego potwierdzenia odbioru albo kopii odpowiedniej karty pisma procesowego.
5. Załącznik adresowy przechowuje się w formie dodatkowego tomu akt, do wiadomości organu prowadzącego postępowanie. Załącznik adresowy nie podlega udostępnieniu osobom uprawnionym do przeglądania akt sprawy - przed udostępnieniem akt należy wyłączyć tom akt stanowiący „załącznik adresowy”.
6. Przewodniczący sądu lub przewodniczący składu orzekającego, może zarządzić o odstąpieniu, w całości lub w części, od stosowania przepisów ust. 1-5:
 - 1) jeżeli dane dotyczące miejsca zamieszkania lub miejsca pracy pokrzywdzonego, świadka lub obwinionego są pozostałym stronom znane;
 - 2) w odniesieniu do danych dotyczących miejsca zamieszkania lub miejsca pracy pokrzywdzonego, świadka lub obwinionego, jeżeli miejsca te stanowią równocześnie miejsce prowadzenia działalności gospodarczej przez pokrzywdzonego, świadka lub obwinionego i dane te zostały przekazane do publicznej wiadomości do właściwego rejestru lub ewidencji;
 - 3) z powodu oczywistego braku potrzeby ochrony danych dotyczących miejsca zamieszkania lub miejsca pracy pokrzywdzonego, świadka lub obwinionego z uwagi na charakter sprawy.

7. Decyzję o udostępnieniu danych z załącznika podejmuje sąd prowadzący postępowanie a po jego zakończeniu przewodniczący sądu.

§ 79.

W przypadku wypożyczania akt sprawy uprawnionym członkom sądu i instytucjom, wydanie akt powinno być kwitowane przez odbiorcę, a ponadto we właściwym rejestrze należy dokonać adnotacji o wypożyczeniu akt.

§ 80.

1. Sprawa wpisana do repertorium prowadzona jest do jej zakończenia pod tą samą sygnaturą. W przypadku rozpoznawania sprawy przez Naczelny Sąd Lekarski w postępowaniu odwoławczym akta sprawy opatruje się trwale sygnaturą tego sądu.
2. Sprawę przejętą z innego sądu wpisuje się do repertorium tylko wówczas, gdy nie podlega ona połączeniu ze sprawą pozostającą w biegu.
3. W aktach prowadzi się kartę przeglądową na której rejestruje się kolejno włączane do akt dokumenty ze wskazaniem ich nazwy oraz podpisem pracownika kancelarii wprowadzającego dany dokument do akt. Na odrębnej karcie przeglądowej odnotowuje się imiona i nazwiska osób zapoznających się z aktami.
4. Dla spraw rozpoznawanych łącznie prowadzi się jedne akta pod jedną sygnaturą. Jeżeli dla poszczególnych spraw rozpoznawanych łącznie były założone osobne akta, należy wydać postanowienie o ich połączeniu i prowadzić pod sygnaturą akt najwcześniej założonych. Sygnatury spraw dołączonych należy zaznaczyć na okładce w nawiasie.
5. W razie wydania postanowienia o rozłączeniu spraw, sprawę wyłączoną wpisuje się pod nową sygnaturę i zakłada się dla niej osobne akta. Na okładce założonych akt należy zaznaczyć w nawiasie sygnaturę akt sprawy, która uległa rozłączeniu.
6. W miarę potrzeby należy wyłączyć poszczególne karty niezbędne do założenia osobnych akt lub sporządzić w tym celu uwierzytelnione odpisy lub kserokopie.

§ 81.

1. Po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji lub wznowieniu postępowania, należy wpisać sprawę do rejestru pod nowym numerem.
2. W wypadku wpisania sprawy pod nowym numerem należy podać numer poprzedni wraz z datą wpisu pierwotnego, podobnie należy postąpić z uprzednim wpisem.

§ 82.

1. Złożone w związku z postępowaniem przedmioty, stanowiące dowody, załącza się do akt, a w razie potrzeby umieszcza się we wszytej do akt kopercie jeżeli ich rodzaj, rozmiar i wartość oraz znaczenie dla sprawy na to pozwalają. Na kopercie zaznacza się zawartość, datę przyjęcia przedmiotu, imię i nazwisko osoby lub nazwę podmiotu, który złożył przedmiot.

2. Każdorazowo należy sporządzić protokół określający w nim przedmiot i wskazując, przez kogo został on złożony.

§ 83.

1. O wydaniu poszczególnych dokumentów z akt sprawy decyduje przewodniczący składu orzekającego, a po zakończeniu postępowania przewodniczący sądu.
2. O wydaniu z akt sprawy dokumentów należy w odpowiednim miejscu uczynić adnotację, podając imię i nazwisko uprawnionego odbiorcy, pozostawiając w aktach uwierzytelniony odpis wydawanego dokumentu wraz z pokwitowaniem otrzymania tego dokumentu przez tę osobę lub potwierdzeniem odbioru przesyłki zawierającej te dokumenty.

§ 84.

1. Sygnatura akt sądu skonstruowana jest według następującego schematu:
 - 1) oznaczenie sądu – odpowiednio:
 - a) OSL – Okręgowy Sąd Lekarski,
 - b) NSL – Naczelny Sąd Lekarski;
 - 2) oznaczenie repertorium, do którego sprawa została wpisana;
 - 3) kolejna liczba całkowita pod którą sprawa została zarejestrowana oddzielona znakiem łamania od dwóch ostatnich cyfr roku kalendarzowego, w którym akta zostały założone.
2. W okręgowych sądach lekarskich prowadzi się repertoria:
 - 1) Wo – w sprawach o rozpatrzenie wniosku obwinionego lekarza o wyznaczenie obrońcy z urzędu;
 - 2) Wtz – w sprawach wniosków o tymczasowe zawieszenie prawa wykonywania zawodu albo o ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu;
 - 3) Wp – w sprawach nadzoru nad czynnościami rzeczników w toku postępowania wyjaśniającego;
 - 4) Wu – w sprawach o rozpatrzenie wniosku o ukaranie;
 - 5) Wzn – w sprawach wniosków o wznowienie postępowania;
 - 6) Pw – w sprawach rozstrzygnięcia protestu wyborczego;
 - 7) Ws – w innych sprawach nie wskazanych w pkt 1 – 6;
 - 8) Dziennik korespondencyjny – „Ko” dla wszystkich pism wpływających i wychodzących.
3. W Naczelnym Sądzie Lekarskim prowadzi się następujące repertoria:
 - 1) OWU – w sprawach odwołań od orzeczeń okręgowych sądów lekarskich wydanych w sprawach odpowiedzialności zawodowej kończących postępowanie w I instancji;
 - 2) WZ – w sprawach zażaleń od orzeczeń lub zarządzeń wydanych w I instancji;
 - 3) PW – w sprawach rozstrzygnięcia protestu wyborczego;

- 4) WS – w innych sprawach nie wymienionych w pkt 1 – 3;
- 5) Dziennik korespondencyjny – „Ko” dla wszystkich pism wpływających i wychodzących.

§ 85.

1. Czynności w celu odtworzenia zaginionych lub zniszczonych w całości albo w części akt toczącego się postępowania przeprowadza sąd, w którym sprawa się toczyła.
2. W przypadku zaginięcia lub zniszczenia akt postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem, odtworzenie akt nastąpi w częściach niezbędnych do wykonania orzeczenia, jak i innych czynności zgodnie z wnioskiem stron.

§ 86.

1. Postanowienie o odtworzeniu akt postępowania ustala zakres tego odtworzenia albo zawiera stwierdzenie, że odtworzenie tych akt jest niemożliwe.
2. Na postanowienie wskazane w ust. 1 przysługuje zażalenie.

§ 87.

Naczelny Sąd Lekarski prowadzi zbiór własnych orzeczeń. Zbiór składa się z odpisów orzeczeń ułożonych według numerów sygnatur.

§ 88.

1. Stronom, ich obrońcom lub pełnomocnikom, pracownik kancelarii udziela informacji o sygnaturze akt prowadzonych sądzie spraw oraz sposobie załatwienia sprawy, o ile przewodniczący nie zdecyduje inaczej.
2. W uzgodnieniu z przewodniczącym pracownik kancelarii udziela informacji o przewidywanych terminach czynności procesowych osobom uprawnionym do uczestnictwa w tych czynnościach.
3. Informacje telefoniczne mogą być udzielane wyłącznie osobom uprawnionym, co do których tożsamości pracownik kancelarii nie ma wątpliwości.
4. Udzielanie wglądu do akt sprawy, dokonywanie z nich odpisów, kopii, w tym fotokopii bądź wypisów, wymaga zgody przewodniczącego sądu lub po wyznaczeniu składu orzekającego sądu, zgody przewodniczącego tego składu.
5. Odpisy dokumentów z akt sprawy opatruje się pieczęcią sądu oraz podpisem osoby uwierzytelniającej
6. Przeglądanie akt spraw w toku przez osoby uprawnione odbywa się w kancelarii, w obecności pracownika na podstawie złożonego wniosku po uprzednim ustaleniu terminu przeglądania akt.
7. Dokonanie czynności opisanej w ust. 4 uprawniony potwierdza pisemnie na karcie przeglądowej.

Dział XIII

Przyjmowanie i wysyłanie korespondencji

§ 89.

1. Na pismach wpływających do sądu umieszcza się adnotację (prezentatę) zawierającą oznaczenie organu, datę wpływu pisma oraz liczbę załączników, liczbę dziennika korespondencyjnego i podpis przyjmującego pismo.
2. Kopertę, w której pismo nadesłano, załącza się do pisma.
3. Na żądanie osoby wnoszącej pismo do sądu, pracownik kancelarii upoważniony do przyjmowania korespondencji poświadcza przyjęcie pisma na jego kopii lub w książce doręczeń.

§ 90.

1. Pracownik kancelarii przedstawia wpływające pismo przewodniczącemu w celu dekretacji co do sposobu załatwienia pisma.
2. Dekretacje związane z obiegiem pism i sposobem ich załatwiania powinny być opatrzone datą i podpisem.

§ 91.

1. W piśmie wysyłanym przez sąd podaje się nazwę organu, sygnaturę akt, datę podpisania pisma, stanowisko służbowe lub pełnioną funkcję oraz imię i nazwisko podpisującego. Pełne brzmienie imienia i nazwiska może być zastąpione odpowiednim skrótem, gdy podpisujący potwierdzi to pieczęcią imienną.
2. Podpisaną kopię wysyłanego pisma pozostawia się w aktach sprawy, umieszczając na niej adnotację o dacie wysłania pisma.
3. W przypadku wysyłania przez sąd pism za potwierdzeniem odbioru, potwierdzenie to powinno zawierać w szczególności datę pisma, nazwę organu, sygnaturę akt, określenie rodzaju doręczanego pisma i sposobu jego doręczenia. Potwierdzenie odbioru po doręczeniu pisma dołącza się bezzwłocznie do akt sprawy.
4. W odpowiedzi na otrzymane pismo powołuje się datę i sygnaturę pisma, którego odpowiedź dotyczy.

§ 92.

1. Pisma nadsyłane w toku postępowania w sprawie dołącza się do akt według kolejności wpływu. Pisma złożone na rozprawie lub posiedzeniu sądu oraz dowody doręczenia wezwań i zawiadomień zamieszcza się przed protokołem rozprawy lub posiedzenia, którego dotyczą.
2. W przypadku gdy dowodu doręczenia pisma wysłanego przez sąd nie dołączono do akt bezpośrednio po piśmie, którego dotyczy, na piśmie tym odnotowuje się numer karty, na której znajduje się dowód jego doręczenia.
3. Dowody doręczenia wezwań świadkom, biegłym i tłumaczom, którzy stawili się na rozprawę lub posiedzenie, podlegają zniszczeniu, jeżeli przewodniczący rozprawy lub posiedzenia nie zarządzi inaczej. Zniszczeniu podlegają również koperty w przypadku

gdy data stempla pocztowego nie stanowi podstawy ustalenia terminu, z którego upływem wiążą się skutki procesowe.

Dział XIV

Doręczenia i wezwania

§ 93.

1. Przewodniczący składu orzekającego może zarządzić doręczenie przesyłki sądowej określając sposób doręczenia, w szczególności wtedy, gdy w konkretnych okolicznościach taki sposób doręczenia okaże się bardziej efektywny.
2. Jeżeli obecny w sądzie adresat wykazał swoją tożsamość, pismo doręcza się mu bezpośrednio, za potwierdzeniem odbioru.
3. W zawiadomieniach i wezwaniach należy zamieścić informacje, w jakiej sprawie, w jakim charakterze, miejscu i czasie ma stawić się zawiadamiana lub wzywana osoba, czy jej stawiennictwo jest obowiązkowe oraz uprzedzić o skutkach niestawiennictwa.

§ 94.

Pisma przeznaczone dla stron postępowania ich obrońców lub pełnomocników a także innych uczestników postępowania, sporządza się i doręcza w taki sposób, aby ich treść nie była dostępna dla osób niepowołanych.

§ 95.

1. Wezwania i zawiadomienia o terminach rozpraw oraz posiedzeń powinny być wysyłane w terminach umożliwiających, w przypadku stwierdzenia przeszkód w doręczeniu, ponowne ich doręczenie albo odwołanie posiedzenia lub rozprawy i zawiadomienie o tym osób, którym te wezwania lub zawiadomienia zostały już skutecznie doręczone.
2. Jeżeli pismo podlegające doręczeniu zostało złożone w czasie uniemożliwiającym doręczenie przed terminem posiedzenia lub rozprawy, pismo to doręcza się na posiedzeniu lub rozprawie, odnotowując fakt doręczenia w protokole lub notatce.

Dział XV

Archiwizacja akt

§ 96.

1. Akta sprawy oraz dokumenty powstające w toku działalności sądów lekarskich tworzą zasób archiwalny sądu lekarskiego.
2. Zasób archiwalny sądu lekarskiego stanowią materiały archiwalne oznaczane jako kategorię „A” – przechowywanie wieczyście i materiały niestanowiące takich materiałów, zaliczane do kategorii „B”.
3. Do kategorii „A” zalicza się wszystkie repertoria oraz akta spraw w których:
 - 1) wymierzono karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu;
 - 2) rozpoznana była przez Sąd Najwyższy kasacja od orzeczenia sądu lekarskiego.

4. Dla kategorii „B” zalicza się akta inne, niż wskazane w ust. 3 oraz inne dokumenty.

§ 97.

1. Ustala się następujące okresy przechowywania materiałów kategorii archiwalnej „B”:
 - 1) dla akt postępowania:
 - a) co najmniej 10 lat – w przypadku spraw zakończonych wymierzeniem obwinionemu jednej z kary wskazanych w z art. 83 ust. 1 pkt 1-6, liczone od początku roku kalendarzowego następującego po roku, w którym nastąpiło zatarcie kary,
 - b) co najmniej 15 lat – w przypadku spraw zakończonych wydaniem orzeczenia uniewinniającego lub umorzenia postępowania, liczone od daty uprawomocnienia się orzeczenia o uniewinnieniu obwinionego lub o umorzeniu postępowania;
 - 2) dla repertoriów – 50 lat;
 - 3) dla innych materiałów – 15 lat.
2. Jeżeli z akt sprawy wynika, że w stosunku do obwinionego toczyło się o ten sam czyn postępowanie karne, termin przechowywania akt kategorii „B” nie może być krótszy, niż 15 lat – od daty prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.
3. Zaliczenia akt do odpowiedniej kategorii i wskazanie okresu przechowywania dokonuje przewodniczący sądu albo wyznaczony członek składu sędziowskiego przez Przewodniczącego, po uprawomocnieniu się orzeczenia.
4. Po upływie terminu przechowywania materiałów archiwalnych podlegają one zniszczeniu pod nadzorem komisji powołanej przez przewodniczącego sądu. Komisja sporządza protokół zniszczenia lub przekazania do zniszczenia uprawnionemu podmiotowi.

§ 98.

1. Materiały zarchiwizowane w związku z działalnością orzeczniczą sądów lekarskich przechowywane są w OSL jako sądzie I instancji, w wyodrębnionym archiwum, przez ustalone okresy, stosując odpowiednie zabezpieczenie przed włamaniem, utratą i zniszczeniem zasobu.
2. Bezpośredni nadzór nad działalnością archiwum sprawuje kierownik komórki organizacyjnej, któremu archiwum jest podporządkowane organizacyjnie.

§ 99.

Datę przekazania akt do archiwum odnotowuje się w odpowiednim urządzeniu ewidencyjnym.